

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. GEGUŽĖS 4 D. NUTARIMO NR. 535 „DĖL LIETUVOS KVALIFIKACIJŲ SANDAROS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2019 m. liepos 24 d. Nr. 764
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimą Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS KVALIFIKACIJŲ SANDAROS APRAŠO PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 39¹ straipsnio 6 dalimi, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 52 straipsnio 9 dalimi ir atsižvelgdama į 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos Rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C 189, p. 15), ir 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos direktyvą 2009/50/EB dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą (OL 2009 L 155, p. 17), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Patvirtinti Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašą (pridedama).“

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Laikinais einantis švietimo,
mokslo ir sporto ministro pareigas

Algirdas Monkevičius

LIETUVOS KVALIFIKACIJŲ SANDAROS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kvalifikacijų sandaros apraše (toliau – Aprašas) nustatoma Lietuvos Respublikos kvalifikacijų, grindžiamų asmens veiklai reikalingomis kompetencijomis, lygių sistema.

2. Lietuvos kvalifikacijų sandara atitinka Europos Parlamento ir Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C189, p. 15), ir joje nustatytus 8 kvalifikacijų sandaros lygius, Europos aukštojo mokslo erdvės kvalifikacijų sandarą, kuriai pritarta 2005 m. gegužės 19–20 d. Europos aukštojo mokslo ministrų konferencijos Bergeno komunikatu ir 2018 m. gegužės 25 d. Europos aukštojo mokslo ministrų konferencijos Paryžiaus komunikatu.

3. Aprašo nuostatos taikomos:

3.1. tvarkant Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrą, kitus valstybinius ir žinybinius registrus, valstybines informacines sistemas;

3.2. tvirtinant profesinius standartus ir studijų kryptių aprašus;

3.3. vykdant profesinio mokymo ar studijų programas, formuluojant ugdymo(si) pagal bendrojo ugdymo programas rezultatus;

3.4. vertinant formaliuoju, neformaliuoju ar savišvietos būdu įgytas kompetencijas (arba jų dalį), suteikiant ir pripažįstant kvalifikaciją;

3.5. vertinant ir pripažįstant įgytas pagal užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų švietimo programas kvalifikacijas;

3.6. asmenims išduodant įgytą kvalifikaciją liudijančius dokumentus ir juose nurodant suteiktos kvalifikacijos lygį.

4. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme dėl užsieniečių teisinės padėties.

II SKYRIUS KVALIFIKACIJŲ LYGIAI

5. Lietuvos kvalifikacijų sandarą sudaro 8 kvalifikacijų lygiai.

6. Kvalifikacijų lygiai nustatomi, atsižvelgiant į kvalifikacijas pagrindžiančią kompetenciją ir kvalifikacijų lygius apibrėžiančius kriterijus:

6.1. veiklos sudėtingumas – kvalifikacinis kriterijus, naudojamas veiklos pobūdžiui, užduočių įvairovei ir atsakomybės laipsniui apibūdinti;

6.2. veiklos savarankiškumas – kvalifikacinis kriterijus, naudojamas veiklos organizavimo ir pavaldumo pobūdžio kitimui apibūdinti;

6.3. veiklos kintamumas – kvalifikacinis kriterijus, naudojamas veiklos technologinės ir organizacinės aplinkos kitimui apibūdinti.

7. Kiekvienas kvalifikacijų lygis apima kvalifikacijas, skirtas panašaus sudėtingumo, savarankiškumo ir kintamumo veiklai atlikti.

8. I–IV lygio kvalifikacijos įgyjamos, baigus profesinio mokymo ir (arba) bendrojo ugdymo programas, ir (arba) iš profesinės veiklos patirties, ir (arba) mokantis savarankiškai.

9. V lygio kvalifikacijos įgyjamos, baigus mokymo programas, skirtas asmenims, turintiems profesinę kvalifikaciją ir nustatytos trukmės profesinės veiklos patirties, arba trumpųjų studijų programas, ir (arba) iš profesinės veiklos patirties, ir (arba) mokantis savarankiškai.

10. VI lygio kvalifikacijos įgyjamos, baigus pirmosios pakopos, profesinių studijų programas, ir (arba) iš profesinės veiklos patirties, ir (arba) mokantis savarankiškai.

11. VII lygio kvalifikacijos įgyjamos, baigus antrosios pakopos, vientisųjų studijų arba profesinių studijų programas, ir (arba) iš profesinės veiklos patirties, ir (arba) mokantis savarankiškai.

12. VIII lygio kvalifikacijos įgyjamos, baigus trečiosios pakopos studijas, ir (arba) iš profesinės veiklos patirties, ir (arba) mokantis savarankiškai.

13. VI–VIII lygio kvalifikacijos priskiriamos aukštai profesinei kvalifikacijai.

14. Lietuvos kvalifikacijų sandaros lygių aprašai pateikiami Aprašo priede.

LIETUVOS KVALIFIKACIJŲ SANDAROS LYGIŲ APRAŠAI

Eil. Nr.	Kvalifikacijų lygis	Kvalifikacijų lygio aprašas
1.	I	<p>Kvalifikacija skirta veiklai, susidedančiai iš vieno ar kelių paprastų specializuotų veiksmų ar operacijų. Atliekant veiklą, gebama pritaikyti pagrindines žinias, būdingas vykdomai veiklai.</p> <p>Veiklos aplinka yra aiški, veikla atliekama pagal detalias instrukcijas, kai kuriais atvejais būtina intensyvi priežiūra ir vadovavimas.</p> <p>Veiklą sudarančios situacijos, veiksmai ir operacijos pastovūs ir nuolat kartojasi.</p>
2.	II	<p>Kvalifikacija skirta veiklai, kurią sudaro veiksmai ir operacijos, skirti paprastoms problemoms spręsti. Atliekant veiklą, gebama pritaikyti pagrindines veiklai būdingas faktines žinias.</p> <p>Veiklai atlikti reikalinga priežiūra ir vadovavimas.</p> <p>Veiklą sudarantys veiksmai ir operacijos yra pastovūs.</p>
3.	III	<p>Kvalifikacija skirta veiklai, susidedančiai iš veiksmų ir operacijų siaurose veiklos srityse. Veikla gali apimti kelis ir daugiau specializuotų veiklos uždavinių, kuriems reikia pritaikyti gerai žinomus ir išbandytus sprendimus. Atliekant veiklą, gebama pritaikyti būdingas vykdomai veiklai žinias apie veiklos srities faktus, principus ir procesus.</p> <p>Veikla atliekama savarankiškai arba vadovaujant aukštesnės kvalifikacijos darbuotojui ir esant išorinei atlikimo kokybės kontrolei.</p> <p>Veiklos aplinka gali reikalauti gebėjimo prisitaikyti prie paprastų konteksto pokyčių.</p>
4.	IV	<p>Kvalifikacija skirta veiklai, susidedančiai iš veiksmų ir operacijų palyginti plačiose veiklos srityse. Veikla atliekama, vykdant keletą ir daugiau specializuotų veiklos uždavinių, kurių galimi sprendimai ne visada išbandyti ir žinomi. Atliekant veiklą, gebama pritaikyti faktines ir teorines žinias, būdingas plačiam kontekstui, susijusiam su veiklos sritimi.</p> <p>Veikla atliekama savarankiškai, prisiimant atsakomybę už veiklos atlikimo procedūrų ir rezultatų kokybę. Įgijus nustatytos trukmės profesinės veiklos patirties, kvalifikacija leidžia perduoti praktinius veiklos įgūdžius žemesnės kvalifikacijos darbuotojams ir prižiūrėti jų veiklą.</p> <p>Veiklos aplinka reikalauja gebėjimo prisitaikyti prie pokyčių, lemiamų veiklos konteksto kaitos, kuri dažniausiai nuspėjama.</p>
5.	V	<p>Kvalifikacija skirta veiklai, pasižyminčiai kompleksišku veiklos uždavinių derinimu skirtingose veiklos srityse. Veikla apima žemesnės kvalifikacijos darbuotojų kompetencijų vertinimą</p>

Eil. Nr.	Kvalifikacijų lygis	Kvalifikacijų lygio aprašas
		<p>ir mokymą. Veikla reikalauja derinti išsamias veiklos srities žinias su bendrosiomis žiniomis, sprendžiant įvairias specializuotas veiklos užduotis keliose skirtingose veiklos srityse.</p> <p>Darbuotojas atlieka veiklą savarankiškai, jos priežiūra apsiriboja tik rezultatų įvertinimu. Veiklos uždavinius nustato aukštesnės kvalifikacijos darbuotojas, dažnai suteikdamas veiklos atlikėjui galimybes pasirinkti šių uždavinių sprendimo būdus ir priemones. Darbuotojas vadovauja žemesnės kvalifikacijos darbuotojų veiklai, planuoja ir skirsto veiklos užduotis, prižiūri veiklos atlikimą, konsultuoja ir tikrina veiklos atlikimo kokybę.</p> <p>Veiklos technologiniai ir organizaciniai reikalavimai ir jos aplinka nuolat kinta, pokyčiai dažnai nenuspėjami ir gali būti susiję su naujomis veiklos sritimis.</p>
6.	VI	<p>Kvalifikacija skirta sudėtingai veiklai, pasižyminčiai uždavinių ir jų turinio įvairove. Sprendžiant uždavinius įvairiose profesinės veiklos srityse, naudojamos įvairios priemonės ir metodai. Todėl veiklai atlikti reikia taikyti plačias teorines žinias, pagrįstas naujų fundamentinių ir taikomųjų tyrimų rezultatais arba būtinas įvairioms naujovėms įdiegti.</p> <p>Veikla atliekama savarankiškai, pasirenkant uždavinių atlikimo būdus ir organizuojant atitinkamų žmonių darbą išskeltiems uždaviniams atlikti. Todėl šio lygio kvalifikacijos apima gebėjimus planuoti veiklą, atsižvelgiant į numatytus tikslus, analizuoti ir fiksuoti savo veiklos rezultatus ir teikti ataskaitas veiklą koordinuojantiems asmenims, koreguoti veiklą, atsižvelgiant į veiklos rezultatų analizę ir specialistų rekomendacijas, taip pat vykdyti įvairią projektinę veiklą.</p> <p>Veiklos aplinka reikalauja gebėjimo prisitaikyti prie nuolatinių ir paprastai nenuspėjamų pokyčių, kuriuos lemia žinių ir technologijų pažanga konkrečioje profesinėje srityje. Kvalifikacija leidžia patobulinti ir praplėsti profesinės srities žinias ir, patiems įvertinus savo veiklą, mokytis savarankiškai (plėtoti pažintines kompetencijas), kaip to reikalauja profesinės veiklos kaita.</p>
7.	VII	<p>Kvalifikacija skirta sudėtingai veiklai, susidedančiai iš įvairių tarpusavyje susijusių uždavinių, kurie gali apimti keleto giminingų profesinių veiklų sritis. Todėl veiklai atlikti reikia ekspertinio naujausių žinių profesinės veiklos ir jai artimose ar giminingose srityse vertinimo ir pritaikymo, naujų faktų atradimo atliekant taikomuosius profesinės veiklos tyrimus, kūrybiško teorinių žinių ir naujausių mokslinių tyrimų rezultatų taikymo.</p> <p>Veikla atliekama, savarankiškai nustatant atitinkamos veiklos srities uždavinius, priimant savarankiškus sprendimus, orientuotus į veiklos tobulinimą ir gerinimą. Veiklai būdingas vadovavimas kitų darbuotojų veiklai. Todėl šio lygio kvalifikacijos apima gebėjimus savarankiškai atlikti taikomojo pobūdžio tyrimus, teikti konsultacijas veiklos srityje, koordinuoti projektus, orientuotus į</p>

Eil. Nr.	Kvalifikacijų lygis	Kvalifikacijų lygio aprašas
		<p>kitų žmonių kvalifikacijos tobulinimą ir inovacijų diegimą, analizuoti veiklos rezultatus ir juos pristatyti.</p> <p>Dėl žinių, technologijų, darbo organizavimo įvairiose veiklų srityse pažangos šio lygio veikla ir jos aplinka intensyviai kinta, pokyčiai sunkiai prognozuojami, veiklą sudaro nuolat kintantys užduočių deriniai. Todėl veiklos kaitai reikia gebėjimo priimti inovatyvius sprendimus, pagrįstus tyrimų rezultatais, įvertinti alternatyvius sprendimo variantus ir galimas socialines ir etines veiklos pasekmes.</p>
8.	VIII	<p>Kvalifikacija skirta itin sudėtingai veiklai, kuriai būdingas naujovių – naujų žinių, idėjų, technologijų, veiklos atlikimo būdų, metodų ir procesų – kūrimas. Todėl veiklai reikia naujų žinių veiklos srityse atradimo, remiantis vykdomų fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų rezultatais, integruojant įvairių veiklos sričių žinias. Veikla pasižymi strateginio pobūdžio veiklos uždaviniais, kurie gali apimti įvairias skirtingas veiklos sritis ar mokslinių tyrimų dalykus.</p> <p>Veikla strategiškai planuojama, prisiimant atsakomybę už kitų darbuotojų veiklos rezultatus ir jos kokybę, savarankiškai priimami strategiškai svarbūs sprendimai. Būdingas atitinkamos veiklos srities specialistų mokymas ir konsultavimas. Todėl reikia gebėjimų priimti visuomeninės reikšmės strateginius sprendimus, savarankiškai planuoti ir vykdyti fundamentinius ir (arba) taikomuosius mokslinius tyrimus, perteikti naujausias žinias (skleisti patirtį) atitinkamos srities specialistams, koordinuoti mokslinius ir taikomųjų tyrimų projektus.</p> <p>Intensyvūs ir neprognozuojami veiklos, jos aplinkos pokyčiai reikalauja pasirengimo nuolatiniam pokyčiams, atvirumo naujovėms, teigiamo požiūrio į organizacijos ir visuomenės plėtrą, gebėjimų originaliai spręsti problemas įvertinus jų kontekstą, gebėjimų inicijuoti ir kurti pokyčius įvairiose veiklos ir visuomenės gyvenimo srityse.</p>